

Kommunstyrelsen

Redovisning av uppdraget att jämföra Eskilstuna kommuns ersättningsbestämmelser för förtroendevalda med andra kommuners bestämmelser

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Arvodeskommitténs uppdrag att se över arvodesnivån för gruppleddare förlängs till att vara avslutat senast den 31 december 2017.
2. Redovisningen av övriga delar av uppdraget att jämföra Eskilstuna kommuns ersättningsbestämmelser med liknande kommuners bestämmelser godkänns och läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Arvodeskommittén har den 15-16 juni 2016, § 150, fått i uppdrag av kommunfullmäktige att genomföra en omvärldsanalys där Eskilstuna kommuns ersättningsreglemente för förtroendevalda jämförs med liknande kommuners bestämmelser avseende nivåer och system för arvoden till förtroendevalda. I uppdraget ingår att se över arvodesnivån för gruppleddare samt att utreda frågan om arvodering vid delat gruppleddarskap. Arvodeskommittén ska utifrån analysen lämna förslag på åtgärder som kan hålla kostnadsutvecklingen nere.

Arvodeskommittén har jämfört av Eskilstuna kommuns bestämmelser med följande sex kommuner: Lund, Nacka, Norrköping, Umeå, Västerås och Örebro.

Arvodeskommittén har utifrån jämförelsen valt att särskilt belysa följande avsnitt:

- Bas för beräkning av arvode
- Nivå för månadsarvoden
- Gruppleddararvode och motsvarande
- Regler för ersättningar till fritidspolitiker
- Sammanträdesarvoden

Arvodeskommittén konstaterar att finns skillnader i systemen för ersättning mellan kommunerna och att Eskilstuna kommuns ersättningsbestämmelser står sig väl i en jämförelse med de övriga kommunerna.

Den jämförelse som nu har genomförts visar, tillsammans med den analys som arvodeskommittén tidigare gjort över politikerkostnader, att det snarare är organisatoriska orsaker än kommunernas ersättningsbestämmelser som orsakar ökningarna i kostnader för den politiska verksamheten. Arvodeskommittén lämnar därför inte något förslag på förändringar i ersättningsbestämmelserna syftande till att hålla kostnadsutvecklingen nere, men vill understryka vikten av att de ekonomiska konsekvenserna noga beaktas i samband med förändringar i den politiska organisationen.

Kommittén föreslår att uppdraget att se över gruppleदारarvodena förlängs till att vara avslutat senast den 31 december 2017. Arvodeskommittén har ännu inte fullgjort det uppdraget och konstaterar att det kan finnas anledning att samlat se över samtliga arvoden inför nästa mandatperiod. Kommittén har bland annat diskuterat skillnaderna i nivå för månadsarvoden i bolagen jämfört med nämnderna.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Från och med 2015 tillämpar kommunen ett nytt reglemente för ersättningar till förtroendevalda och bolagsfunktionärer i Eskilstuna kommunkoncern. Flera frågor kring tolkningar och tillämpningar av reglementet har uppstått under det första året varför arvodeskommittén under år 2015 har påbörjat ett arbete med att se över reglementet. Syftet med översynen har varit att förtydliga reglementet och att lämna förslag på tillägg i de fall då tydliga bestämmelser saknas.

Arvodeskommittén har nu tagit fram förslag till reviderade bestämmelser om arvoden och andra ersättningar dels för förtroendevalda, samt dels för uppdrag i de kommunala bolagen. Förslagen överlämnas nu, i två separata ärenden, till kommunstyrelsen och föreslås träda ikraft under 2017.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 november 2015, § 253, om kompletteringar av årsplan för 2016. I det beslutet fick arvodeskommittén i uppdrag att under 2016 se över ersättningsreglementet. Uppdraget tolkades som att det i första hand handlar om att utreda utvecklingen av kostnader för förtroendevalda kopplat till förändringar i ersättningsreglementet.

Arvodeskommittén genomförde utredningen, vilken behandlades av kommunfullmäktige den 15-16 juni 2016, § 150. Kommunfullmäktige beslutade att lägga utredningen till handlingarna. Kommunfullmäktige beslutade också att lämna följande uppdrag till arvodeskommittén:

- Genomföra en omvärldsanalys där Eskilstuna kommuns ersättningsreglemente för förtroendevalda jämförs med liknande kommuners bestämmelser avseende nivåer och system för arvoden till förtroendevalda.
- I uppdraget ingår att se över arvodesnivån för gruppleddare samt att utreda frågan om arvodering vid delat gruppleddarskap.
- Arvodeskommittén ska utifrån analysen lämna förslag på åtgärder som kan hålla kostnadsutvecklingen nere.
- Arvodeskommittén ska senast den 17 oktober 2016 överlämna sitt förslag till kommunstyrelsen.

Redovisning av jämförelsen med andra kommuner

Arvodeskommittén har jämfört Eskilstuna kommuns bestämmelser med följande sex kommuner: Lund, Nacka, Norrköping, Umeå, Västerås och Örebro. Ur jämförelsearbetet väljer arvodeskommittén att belysa nedanstående avsnitt.

Bas för beräkning av arvode

De flesta kommuner kopplar idag arvodesuppräknings till någon form av index. Eskilstuna kommun tillämpar riksdagsmannaarvode som så kallat basarvode och index för uppräknings. Den modellen tillämpas även av Västerås och Örebro.

Lund och Umeå räknar upp arvodesnivån utifrån den genomsnittliga löneutvecklingen för kommunens anställda.

Norrköping fastställer sammanträdesarvoden för respektive mandatperiod, medan årsarvoden räknas upp med inkomstbasbeloppet.

Arvodeskommitténs uppfattning är att den modell som tillämpas i Eskilstuna kommun är bra och bör gälla även fortsättningsvis.

Nivå för månadsarvoden

Kommunerna använder olika benämningar för fasta arvoden, till exempel årsarvoden eller månadsarvoden. I Eskilstuna kommun används begreppet månadsarvoden.

Arvodeskommittén har jämfört månadsarvoden för kommunstyrelsens ordförande, kommunfullmäktiges ordförande och nämndordföranden, vilket redovisas i tabellen nedan.

Jämförelsetabell fasta månadsarvoden			
	KSO	KFO	Nämnd ¹
Lund (2015)	73 200 kr	18 656 kr	10 358-14 925 kr
Norrköping	62 265-74 125 kr ²	29 625 kr	17 779-29 625 kr
Umeå	74 602 kr	11 936 kr	28 840-59 681 kr
Västerås	64 584 kr	14 040 kr	6 739-28 080 kr
Örebro	62 400 kr	9 360 kr	9 360-18 720 kr

¹ Valnämnd och överförmyndarnämnd har inte tagits med i sammanställningen.

² Arvodet varierar beroende på tjänstgöringstid.

Eskilstuna ³	68 640 kr	18 720 kr	31 200 kr
-------------------------	-----------	-----------	-----------

Arvodeskommitténs bedömning är att Eskilstuna kommun ligger på en normal nivå när det gäller de månadsarvoden som jämförts.

En skillnad mellan Eskilstuna och övriga kommuner är att arvodesnivån är densamma för alla nämndordföranden i Eskilstuna (valnämnden och överförmyndarnämnden undantagna), medan det i övriga kommuner varierar mellan olika nämnder. Det är dock svårt att jämföra arvodesnivåerna mellan kommunerna, eftersom konstruktionen kring vilka uppdrag som finns ser olika ut. I vissa kommuner är flera nämndordföranden också kommunalråd, vilket kan förklara skillnaderna i arvodesnivå för nämndordföranden.

Utöver vad som redovisas i tabellen ovan har arvodeskommittén jämfört månadsarvoden för revisorerna. Även här är det svårt att jämföra mellan kommunerna, eftersom revisionsgrupperna kan ha olika konstruktion. Inte heller Eskilstuna kommuns arvodering av revisorerna sticker ut, utan ligger något under genomsnittet. Detta gäller med undantag för revisionens ordförande där Eskilstuna har avsevärt högre månadsarvode än jämförelsekommunerna.

Gruppleddararvode och motsvarande

Lund, Nacka, Västerås, Örebro och Eskilstuna baserar gruppleddararvodet på antalet mandat i kommunfullmäktige. Norrköping tillämpar en modell där varje parti har rätt till 10 000 kr per månad till gruppleddare, vilket reduceras om partiet har månadsarvoderad förtroendevald.

I Umeå är det i första hand snarare ledamöter i kommunstyrelsen och dess arbetsutskott som månadsarvoderas, medan partier som saknar sådan representation erhåller ett gruppleddararvode. Som jämförelse kan nämnas att en ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott i Umeå har ett arvode på 41 777 kronor per månad.

I förslaget till nya bestämmelser om ersättning till förtroendevalda i Eskilstuna kommun har arvodeskommittén förtydligat regelverket för delat gruppleddarskap. Förtydligandet bygger på den tolkning av ersättningsreglementet som personalutskottet gjorde under år 2015.

Arvodeskommittén har däremot ännu inte fullgjort uppdraget att se över arvodesnivån för gruppleddare inför den kommande mandatperioden. Kommittén föreslår därför att det uppdraget förlängs till att vara avslutat senast den 31 december 2017.

Regler för ersättningar till fritidspolitiker

---

³ Arvodesnivåerna i Eskilstuna baseras på 2016 års riksdagsmannaarvode. De faktiska arvoden för 2016 är dock frysta på 2015 års nivå.

Arvodeskommittén har jämfört de ersättningar som, utöver arvoden betalas ut till fritidspolitiker. Här ingår ersättning för förlorad arbetsinkomst, semesterersättning och pensionsförmån samt reseersättning och ersättning för barntillsyn och vård av nära anhörig.

Flera av ersättningarna är lagstyrda rättigheter för de förtroendevalda och arvodekommitténs jämförelse visar att det är små skillnader mellan kommunerna.

Sammanträdesarvoden

Arvodeskommittén har även jämfört nivån för sammanträdesarvoden mellan kommunerna. Här kan det konstateras att samtliga kommuner utom Eskilstuna har varierande sammanträdesarvoden beroende på hur långa sammanträdena är. I Eskilstuna kommun betalas samma belopp ut oavsett sammanträdes längd. En jämförelse mellan kommunerna utifrån sammanträdenas längd redovisas i tabellen nedan.

Jämförelsetabell sammanträdesarvoden							
	Lund (2015)	Nacka ⁴ (2015)	Norrköping ⁵	Umeå	Västerås	Örebro	Eskilstuna ⁶
1 h	561 kr	510 kr	650 kr	507 kr	711 kr	468 kr	936 kr
3 h	1 105 kr	758 kr	650 kr	845 kr	711 kr	468 kr	936 kr
4 h	1 241 kr	758 kr	650 kr	1 014 kr	711 kr	597 kr	936 kr
6 h	1 241 kr	758 kr	1 300 kr	1 352 kr	711 kr	855 kr	936 kr
8 h	1 241 kr	758 kr	1 300 kr	1 690 kr	1 422 kr	1 113 kr	936 kr
10 h	1 241 kr	758 kr	1 300 kr	1 690 kr	1 422 kr	1 371 kr	936 kr

Eskilstuna är den enda kommunen som inte betalar ut arvode för deltagande i kurs, konferens, studiebesök etc. Tre av kommunerna betalar arvode för gruppmöten med fullmäktigegrupp och andra liknande partiinterna möten, vilket Eskilstuna kommun inte gör.

Slutsatser

Arvodeskommittén konstaterar att det har varit svårt att utifrån regler om arvodering och andra ersättningar, vilket är det som ligger inom arvodeskommitténs uppdrag, göra en rättvis jämförelse av orsakerna till kostnader för den politiska verksamheten mellan kommunerna.

Det finns förstås skillnader i systemen för ersättning mellan kommunerna. Arvodeskommitténs uppfattning är att den konstruktion för ersättningar m.m. som tillämpas i Eskilstuna kommun står sig väl i en jämförelse med de övriga kommunerna. Arvodeskommittén anser också att de nya dokumenten med förslag

⁴ I Nacka kommun betalas arvoden (i princip) endast ut för sammanträden som påbörjas efter kl. 17.00. Arvodena för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är högre än vad som anges här.

⁵ För kommunfullmäktige gäller 850 kr per sammanträde.

⁶ Arvodesnivåerna i Eskilstuna baseras på 2016 års riksdagsmannaarvode. De faktiska arvoden för 2016 är dock frysta på 2015 års nivå.

till ersättningsbestämmelser i Eskilstuna kommun är tydligare, och därmed enklare att tillämpa, än motsvarande bestämmelser i jämförelsekommunerna.

Den jämförelse som nu har genomförts visar, tillsammans med den analys som arvodeskommittén tidigare gjort över politikerkostnader, att det snarare är organisatoriska orsaker än ersättningsbestämmelserna som orsakar öknings i kostnader för den politiska verksamheten.

Arvodeskommittén lämnar därför inte något förslag på förändringar i ersättningsbestämmelserna syftande till att hålla kostnadsutvecklingen nere. Kommittén vill däremot understryka vikten av att de ekonomiska konsekvenserna noga beaktas i samband med förändringar i den politiska organisationen, till exempel vid inrättandet av nya nämnder, utskott eller andra politiska organ.

Som tidigare nämnts har arvodeskommittén ännu inte fullgjort uppdraget att se över arvodesnivån för gruppleddare inför den kommande mandatperioden. Kommittén föreslår att det uppdraget förlängs till att vara avslutat senast den 31 december 2017.

Inför den kommande mandatperioden kan det finnas anledning att samlat se över samtliga arvoden, däribland gruppleddararvodet. Kommittén har i arbetet med de nya ersättningsbestämmelserna bland annat diskuterat skillnaderna i nivå för månadsarvoden i bolagen jämfört med nämnderna.

ARVODESKOMMITTÉN I ESKILSTUNA KOMMUN

Plats och tid Rinmansalen, Stadshuset, 2016-10-12, klockan 17:00

Beslutande Alf Egnerfors (S), ordförande
Håkan Linnskog (M)
Thomas Stääv (L)
Maud Ekman (V)
Thomas Ohlsson (C)
Miriam Holm (KD)
Annika Lillsjö (SD)

Ej närvarande -

Övriga närvarande Andreas Lindbom, KLK, föredragande
Yvonne Karlsson, KLK, sekreterare

Utses att justera Maud Ekman (V)

Justeringens plats
och tid

Paragraf
23 – 26

Underskrifter
Sekreterare

.....
Yvonne Karlsson

Ordförande

.....
Alf Egnerfors (S)

Justerande

.....
Maud Ekman (V)

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ och
sammanträdesdatu
m

Arvodeskommittén 2016-10-12

Anslaget sätts upp

2016-10-21

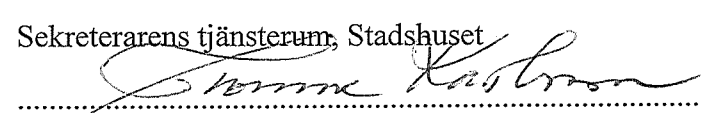
Anslaget tas ner

2016-11-11

Förvaringsplats för
protokollet

Sekreterarens tjänsterum, Stadshuset

Underskrift

.....

KSKF/2016:522

§ 23

Redovisning av uppdraget att jämföra Eskilstuna kommuns ersättningsbestämmelser för förtroendevalda med andra kommuners bestämmelser

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Arvodeskommitténs uppdrag att se över arvodesnivån för gruppleddare förlängs till att vara avslutat senast den 31 december 2017.
2. Redovisningen av övriga delar av uppdraget att jämföra Eskilstuna kommuns ersättningsbestämmelser med liknande kommuners bestämmelser godkänns och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Arvodeskommittén har den 15-16 juni 2016, § 150, fått i uppdrag av kommunfullmäktige att genomföra en omvärldsanalys där Eskilstuna kommuns ersättningsreglemente för förtroendevalda jämförs med liknande kommuners bestämmelser avseende nivåer och system för arvoden till förtroendevalda. I uppdraget ingår att se över arvodesnivån för gruppleddare samt att utreda frågan om arvodering vid delat gruppleddarskap. Arvodeskommittén ska utifrån analysen lämna förslag på åtgärder som kan hålla kostnadsutvecklingen nere.

Arvodeskommittén har jämfört av Eskilstuna kommuns bestämmelser med följande sex kommuner: Lund, Nacka, Norrköping, Umeå, Västerås och Örebro.

Arvodeskommittén har utifrån jämförelsen valt att särskilt belysa följande avsnitt:

- Bas för beräkning av arvode
- Nivå för månadsarvoden
- Gruppleddararvode och motsvarande
- Regler för ersättningar till fritidspolitiker
- Sammanträdesarvoden

Arvodeskommittén konstaterar att finns skillnader i systemen för ersättning mellan kommunerna och att Eskilstuna kommuns ersättningsbestämmelser står sig väl i en jämförelse med de övriga kommunerna.

Eskilstuna – den stolta Fristaden

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Den jämförelse som nu har genomförts visar, tillsammans med den analys som arvodeskommittén tidigare gjort över politikerkostnader, att det snarare är organisatoriska orsaker än kommunernas ersättningsbestämmelser som orsakar ökningar i kostnader för den politiska verksamheten. Arvodeskommittén lämnar därför inte något förslag på förändringar i ersättningsbestämmelserna syftande till att hålla kostnadsutvecklingen nere, men vill understryka vikten av att de ekonomiska konsekvenserna noga beaktas i samband med förändringar i den politiska organisationen.

Kommittén föreslår att uppdraget att se över gruppleदारarvodena förlängs till att vara avslutat senast den 31 december 2017. Arvodeskommittén har ännu inte fullgjort det uppdraget och konstaterar att det kan finnas anledning att samlat se över samtliga arvoden inför nästa mandatperiod. Kommittén har bland annat diskuterat skillnaderna i nivå för månadsarvoden i bolagen jämfört med nämnderna.

_____

